

(Proiect)

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2022

**privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
unor acte normative**

(urmărirea penală și judecarea cauzei în lipsa persoanei)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (urmărirea penală și judecarea cauzei în lipsa persoanei).

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

(urmărirea penală și judecarea cauzei în lipsa persoanei)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 248-251, art. 699 din 5 noiembrie 2013), cu modificările ulterioare:

1. Articolul 41 se completează cu punctul 6⁵) cu următoarea redacție:

„6⁵) autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului;”

2. Articolul 52 alineatul (1) punctul 16) după textul „efectuării expertizei judiciare” se completează cu textul „, finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului”.

3. Articolul 64 se completează cu alineatele (3²) și (4²) cu următorul cuprins:

„(3²) Bănuitul este obligat să se prezinte la citarea organului de urmărire penală și să comunice despre schimbarea domiciliului.”;

„(4²) Bănuitul este informat în scris de către organul de urmărire penală că, neprezentarea nemotivată pentru înaintarea acușării nu împiedică finalizarea urmăririi penale și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată în lipsa sa, în cazul constatării faptului sustragerii de la urmărirea penală.”.

4. Articolul 66 alineatul (5) se completează cu punctul 1¹) cu următoarea redacție:

„1¹) să comunice organului de urmărire penală sau instanței despre schimbarea domiciliului.”

5. La articolul 69:

alineatul (1) se completează cu punctul 14) cu următorul cuprins:

„14) procesul penal se desfășoară în lipsa învinuitului, după caz a inculpatului, care se sustrage de la urmărirea penală sau judecată.”;

alineatul (2) se completează cu punctul 4) cu următorul cuprins:

„4) învinuitul, inculpatul se sustrage de la urmărire penală sau judecată și procesul penal se desfășoară în lipsă.”.

6. Articolul 235 se completează cu alineatul (4) cu următoarea redacție:

„(4) În cazul citării bănuitului, învinuitului sau inculpatului acesta este informat de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată că, neprezentarea nemotivată la organul respectiv nu împiedică finalizarea urmăririi penale, judecarea și pronunțarea hotărârii judecătorești pe fondul cauzei în lipsa persoanei citate în mod legal.”

7. Articolul 282 se completează cu alineatele (5) și (6) cu următoarea redacție:

„(5) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare a învinuitului și a fost autorizată finalizarea urmăririi penale în lipsa acestuia în condițiile art. 291¹, copia ordonanței de punere sub învinuire se prezintă contra semnătură apărătorului și se consideră că acuzarea a fost înaintată.

(6) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, înaintarea acuzării se dispune prin comisie rogatorie în condițiile art. 282¹.”.

8. Se completează cu articolul 282¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 282¹**. Înaintarea acuzării învinuitului aflat peste hotarele țării

(1) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, procurorul se adresează prin comisie rogatorie autorităților din statul în care învinuitul se ascunde, pentru a-i fi înaintată acuzarea.

(2) Cererea de comisie rogatorie, suplimentar la cerințele prevăzute la art. 537, va cuprinde solicitări privind:

1) înaintarea acuzării învinuitului în prezența avocatului;

2) explicarea conținutului învinuirii, a drepturilor și obligațiilor acestuia prevăzute în art. 66;

3) înmânarea copiei de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile învinuitului;

4) audierea învinuitului;

5) remiterea actelor care confirmă executarea cererii de comisie rogatorie.

(3) La cererea de comisie rogatorie se anexează ordonanța de punere sub învinuire și informația scrisă privind drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art.66.”

9. La articolul 287¹ alineatul (1) subpunctul 1) se completează cu sintagma „, , cu excepțiile prevăzute la art. 291¹”.

10. Se completează cu articolul 291¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 291¹**. Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului

(1) În cazul în care învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare sau nu a fost posibil de înaintat acuzarea în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în absența învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau apărătorului care acordă asistență juridică garantată de stat și

înaintea demers judecătoresc de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale.

(2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire;

b) persoana este învinuită de comiterea uneia sau mai multe infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave din Codul penal;

b) persoana se sustrage de la urmărirea penală sau judecată și nu a fost posibil de asigurat prezența ei în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații în vederea căutării;

d) persoana nu este minoră.

(3) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului nu este permisă în raport de alte infracțiuni decât cele enumerate la alin. (2), cu excepția cazurilor când infracțiunile sunt comise de aceeași persoană care se sustrage de la urmărire penală în privința căreia au fost dispuse investigații în vederea căutării, iar disjungerea va afecta negativ asupra efectuării depline și obiective a urmăririi penale și cercetării judecătorești.

(4) În cazul în care în aceeași cauză penală sunt doi sau mai mulți învinuiți dintre care unul este anunțat în căutare, iar acesta a comis una din infracțiunile prevăzute la alin. (2), procurorul poate dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului care este anunțat în căutare. Urmărirea penală față de ceilalți învinuiți continuă conform procedurii generale.”

11. La articolul 296 alineatul (5) după textul „reprezentantului legal” se completează cu textul “sau apărătorului în cazul înaintării acuzării în condițiile art.282¹ sau finalizării urmăririi penale în condițiile art. 291¹.”

12. Articolul 297 se completează cu alineatul (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul în care acuzarea a fost înaintată prin comisie rogatorie în condițiile art. 282¹, și învinuitul nu a revenit în țară sau judecătorul de instrucție a autorizat finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului în condițiile art. 291¹, materialele

cauzei penale se prezintă apărătorului, căruia i se înmânează sub recipisă copia rechizitoriului.”

(2²) În cazul prevăzut la art. 282¹ cauza se trimite în judecată doar după executarea comisiei rogatorii de către statul străin.”

13. La articolul 300 alineatul (1) se completează cu textul „precum și finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului”.

14. La articolul 301 alineatul (1) după textul „a altor comunicări,” se completează cu textul „finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului”

15. Se completează cu articolul 305¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 305¹**. Modul de examinare a demersurilor referitoare la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului

(1) Demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului se examinează în ședință închisă în termen de 5 zile cu participarea obligatorie a procurorului și a apărătorului ales sau desemnat din oficiu.

(2) În demersul procurorului se indică: fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele pe care se confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului, inclusiv lista martorilor care urmează a fi audiați asupra circumstanțelor ce ar confirma sau infirma eschivarea de la urmărirea penală.

(3) În timpul examinării demersului, judecătorul de instrucție are dreptul, din oficiu sau la cererea părților, să audieze martori, să examineze cererile părților sau să examineze alte probe relevante pentru a decide dacă au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea identificării locului aflării învinuitului și că acesta se sustrage de la urmărire penală.

(4) În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și a fost anunțat în căutare, sau o încheiere de admitere a demersului procurorului.

(5) Adresarea repetată cu demers privind autorizarea finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului în privința aceleiași persoane în aceeași cauză, după respingerea demersului precedent, se admite numai dacă apar circumstanțe noi ce servesc temei pentru a constata că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și nu a fost posibil de identificat locul aflării lui.

(6) Încheierea judecătorului de instrucție poate fi contestată cu recurs în termen de 15 zile de la data pronunțării.”.

16. La articolul 321 alineatul (2) se completează cu punctul 4) cu următoarea redacție:

„4) În cazul în care urmărirea penală a fost finalizată în lipsa învinuitului în condițiile art.291¹.”.

17. Partea specială Titlu II Capitolul V „Căile extraordinare de atac” se completează cu:

„Secțiunea a 3-a Reluarea examinării cauzei penale în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate

Art. 465⁵. Cererea de reluare a examinării cauzei penale

(1) Persoana judecată și condamnată în lipsă, poate depune o cerere de reluare a examinării cauzei penale în termen de 30 zile din momentul în care i-a fost adusă la cunoștință contra semnătură hotărârea instanței de judecată.

(2) Judecarea cauzei nu poate fi reluată în cazul în care:

a) persoana condamnată a fost informată despre procesul penal și a lipsit în mod nejustificat de la judecarea cauzei;

b) persoana condamnată și-a desemnat un apărător ales care a participat la orice etapă a procesului penal;

c) persoana care fiind informată despre sentința de condamnare, nu a declarat apel sau și-a retras apelul;

d) persoana a solicitat să fie judecată în lipsă.

(3) În cazul în care se cere extrădarea unei persoane judecate și condamnate în lipsa acesteia, cererea de reluare a examinării cauzei penale se depune în termen de 30 zile de la predarea condamnatului autorităților Republicii Moldova și comunicarea hotărârii de condamnare.

(4) Cererea de reluare a examinării cauzei penale se depune personal sau prin apărător la instanța care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

Art. 465⁶. Soluționarea cererii de reluare a examinării cauzei penale

(1) La primirea cererii, judecătorul fixează termenul pentru examinarea admisibilității cererii cu citarea procurorului și părților interesate.

(2) Dacă persoana care a solicitat reluarea examinării cauzei se află în stare de arest, inclusiv într-o altă cauză penală, președintele ședinței de judecată dispune aducerea ei la judecată și solicită desemnarea unui avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă aceasta nu are apărător ales.

(3) Instanța, ascultînd părțile, examinează dacă cererea a fost formulată în condițiile prevăzute de art. 465⁵ și dacă motivele în baza cărora este formulată cererea nu au fost prezentate într-o cerere anterioară, pe care instanța s-a pronunțat printr-o hotărîrea definitivă.

(4) Instanța de judecată, în baza celor constatate, dispune prin încheiere, admiterea cererii de reluare a examinării cauzei penale sau, prin încheiere, respinge cererea. În cazul în care cererea de reluare a examinării cauzei penale a fost admisă, iar instanța care a examinat admisibilitatea cererii este alta decât cea care a judecat cauza în primă instanță, aceasta va expedia cauza pentru reluarea examinării judecării cauzei în ordinea prevăzută la art. 465⁷, la instanța care a judecat cauza în prima instanță.

(5) Odată cu admiterea cererii de reluare a examinării cauzei, precum și în tot cursul reexaminării cauzei, instanța poate dispune suspendarea, în tot sau în parte, a executării sentinței supuse reexaminării.

(6) Instanța la demersul procurorului poate aplica măsurile prevăzute de art. 175 alin. (3).

(7) Încheierea prin care a fost admisă cererea de reluare a examinării cauzei penale poate fi atacată odată cu fondul.

(8) Încheierea prin care a fost respinsă cererea de reluare a examinării cauzei penale poate fi atacată cu recurs.

Articolul 465⁷. Examinarea cauzei după admiterea cererii de reluare a examinării cauzei

(1) Examinării cauzei după admiterea cererii de reluare a examinării cauzei penale se desfășoară conform regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță.

(2) Instanța, la cererea părților poate examina din nou probele administrate în cursul judecăților anterioare și poate administra probe noi.

Articolul 465⁸. Hotărârile după reluarea examinării cauzei penale

(1) După reluarea examinării cauzei penale în conformitate cu art. 465⁷, instanța de judecată pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 382-399 și 410, care se aplică în mod corespunzător.

(2) Hotărârea instanței de judecată pronunțată după reluarea examinării cauzei penale poate fi supusă apelului și recursului potrivit prevederilor art. 400 și 420 din Codul de procedură penală.”.

18. Se abrogă Secțiunea a 5-a din Capitolul IX, Titlul III, Partea Specială a CPP – rejudecarea în caz de extrădare.

Art. II - La articolul 19 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157–160, art. 614), cu modificările ulterioare, sintagma „13)” se substituie cu sintagma „14)”

Art. III. – Prezenta lege se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului